

НАЦРТ ЗАКОНА О НАЧИНУ ОДРЕЂИВАЊА МАКСИМАЛНОГ БРОЈА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом утврђује се начин одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, као и обим и рокови смањења броја запослених (у даљем тексту: рационализација) до достизања утврђеног максималног броја запослених.

Јавни сектор, у смислу овог закона је јавни сектор који је дефинисан прописом о буџетском систему.

Одредбе овог закона не примењују се на јавна предузећа основана од стране Републике Србије, правна лица основана од стране тих предузећа, јавне медијске сервисе, организационе облике у јавном сектору који су основани међународним уговором или у којима се број запослених одређује у складу са међународним уговором.

Систем јавног сектора

Члан 2.

Максималан број запослених утврђује се по следећим системима јавног сектора: државни органи, јавне службе, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Систем државних органа, у смислу овог закона, чине, осим државних органа, посебни, самостални, независни, регулаторни и други органи и организације која је основала Република Србија у складу са посебним законом, јавне агенције, као и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама и организације обавезног социјалног осигурања.

Систем јавних служби, у смислу овог закона, чине јавне службе којима је оснивач Република Србија, односно које плате својих запослених финасирају из буџета Републике Србије, односно из доприноса за обавезно социјално осигурање.

Систем аутономне покрајине, у смислу овог закона, чине органи аутономне покрајине, јавне службе, јавна предузећа, правна лица основана од стране тих предузећа, привредна друштва и друге организације које у систему аутономне покрајине имају обавезу пријављивања података о запосленима у Регистар који води министарство надлежно за послове финансија (у даљем тексту: Регистар).

Систем локалне самоуправе, у смислу овог закона, чине органи јединица локалне самоуправе, јавне службе, јавна предузећа, правна лица основана од стране тих предузећа, привредна друштва и друге организације које у систему јединица локалне самоуправе имају обавезу пријављивања података о запосленима у Регистар.

Други органи и организације које је основала Република Србија, у смислу става 2. овог члана јесу комисије, канцеларије, агенције и други облици организовања који обављају послове из надлежности Републике Србије.

Надлежност за утврђивање максималног броја запослених у систему државних органа, систему локалне самоуправе и систему јавних служби

Члан 3.

Актом Владе утврђује се максималан број запослених у систему државних органа, систему локалне самоуправе и систему јавних служби.

Актом из става 1. овог члана утврђује се и максималан број запослених за сваки орган, организацију, службу и други организациони облик у јавном сектору, осим у систему локалне самоуправе (у даљем тексту: организациони облик).

Максималан број запослених за јавне службе и организационе облике у јавним службама утврђује се актом из става 1. овог члана на предлог министра у чијем делокругу су послови јавне службе.

Максималан број запослених у Војсци Србије, односно у војним јединицама и војним установама Министарства одбране, који имају статус професионалних припадника Војске Србије и чија се плата финансира из буџета, утврђује се актом из става 1. овог члана, на предлог министра надлежног за послове одбране, а у складу са Дугорочним планом развоја система одбране Републике Србије који је усвојила Народна скупштина. Максимални број професионалних припадника Војске Србије у војним установама Министарства одбране које послују по принципу стицања и расподеле добити и који се не финансирају из буџета, утврђују се актом из става 1. овог члана, на предлог министра надлежног за послове одбране.

Максималан број запослених у Министарству унутрашњих послова, утврђује се актом из става 1. овог члана, на предлог министра надлежног за унутрашње послове.

Максималан број запослених у дипломатско - конзуларним представништвима, утврђује се актом из става 1. овог члана, на предлог министра надлежног за спољне послове.

Максималан број запослених у судовима, јавним тужилаштвима и државном правобранилаштву, као и организационим облицима у њиховом саставу, утврђује се актом из става 1. овог члана, на предлог министра надлежног за послове правде.

Надлежност за утврђивање максималног броја запослених у другим државним органима

Члан 4.

Изузетно од члана 3. става 1. овог закона, максималан број запослених у:

- 1) службама председника Републике, утврђује се одлуком Председника Републике;
- 2) службама Народне скупштине, Заштитника грађана, Повереника за заштиту равноправности, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Државне ревизорске

институције, Агенције за борбу против корупције, Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, Комисије за заштиту конкуренције, Комисије за хартије од вредности, Фискалног савета, Регулаторног тела за електронске медије и Агенције за енергетику Републике Србије, утврђује се одлуком одбора Народне скупштине надлежног за административно-буџетска питања на предлог тих органа;

- 3) Високом савету судства, као и носиоцима судијских функција, утврђује се одлуком Високог савета судства;
- 4) Државном већу тужилаца, као и носиоцима јавнотужилачке функције, утврђује се одлуком Државног већа тужилаца;
- 5) Уставном суду, утврђује се одлуком Уставног суда;
- 6) Народној банци Србије, утврђује се одлуком надлежног органа Народне банке Србије.

Надлежност за одређивање максималног броја запослених у систему аутономне покрајине и организационе облике у системима аутономне покрајине и локалне самоуправе

Члан 5.

Актом надлежног органа аутономне покрајине утврђује се максималан број запослених у систему аутономне покрајине, а актом надлежног органа аутономне покрајине, односно органа локалне самоуправе утврђује се максималан број запослених за сваки организациони облик у системима.

Начела за одређивање максималног броја запослених

Члан 6.

Максималан број запослених у јавном сектору одредиће се највише у броју који одговара маси средстава за зараде, односно плате одређене прописима о буџету, уз поштовање утврђених стандарда у појединим областима рада и уз примену начела рационалности, функционалности и доступности права.

Начело рационалности подразумева неопходност успостављање економичне организационе структуре у областима деловања организационих облика у јавном сектору, потребне за ефикасно и успешно обављање послова и руковођење уз што мање трошкове.

Начело функционалности подразумева организацију вршења послова у складу са њиховом природом, начином обављања и њиховом међусобном функционалном повезаношћу, као и остваривање пуне запослености свих извршилаца на начин адекватан врсти, сложености и обиму послова.

Начело доступности права подразумева организацију рада успостављену на начин којим се у највећој могућој мери, са оптималним бројем запослених, омогућава ефикасно извршавање закона и задовољавање потреба грађана и других субјеката.

Начин одређивања максималног броја запослених

Члан 7.

Надлежни органи који су овлашћени за предлагање максималног броја запослених у складу са овим законом, дужни су да свој предлог заснују нарочито на анализи: законодавног и стратешког оквира који је утврђен за деловање одређене јавне службе, односно области јавне политике у делокругу органа; функција, унутрашње организације, података о кадровским и финансијским ресурсима организационих облика у делокругу органа; мрежа установа у делокругу органа и задовољења потреба корисника јавних услуга.

У периоду спровођења рационализације, на основу анализа из става 1. овог члана, надлежни органи који су овлашћени за предлагање максималног броја запослених у складу са овим законом, дужни су да предложе и спроведу мере које нарочито подразумевају:

1) укидање или обједињавање појединих послова који нису обухваћени неопходним функцијама организационих облика који обављају послове из делокруга органа;

2) смањивање величине и променом структуре организационих јединица у циљу успостављања ефикасније управљачке структуре и смањења трошкова;

3) планирање увођења информационо-комуникационих технологија у одређене административне послове;

4) обавезно успостављање односа између стручног и административно - техничког и помоћног особља у складу са прописаним стандардима, као и преиспитивање тих стандарда у циљу усклађивања са међународним стандардима у одређеној области;

5) обједињавањем заједничких административно-техничких и логистичких послова за више организационих облика (заједничко техничко одржавање, централизација јавних набавки, заједнички финансијски и административни послови и др);

6) укидање организационих облика којима се не остварују функције јавних политика;

7) спајање организационих облика, односно припајање једног организационог облика другом, у циљу избегавања преклапања функција и смањења трошкова;

8) прелазак на пројектно финансирање делатности организационих облика и запослених у њима.

Надлежно министарство дужно је да предложи измене прописа, у циљу спровођења мера из става 2. овог члана.

Начин одређивања максималног броја запослених у систему локалне самоуправе

Члан 8.

Максималан број запослених у систему локалне самоуправе, одредиће се применом следећих критеријума и мерила:

1) за јединице локалне самоуправе до 50 000 становника - 9,50 запослених на 1000 становника, уз просечно 28 насељених места и површине од 443 км²;

2) за јединице локалне самоуправе од 50 000 до 100 000 становника - 11,00 запослених на 1000 становника, уз просечно 41 насељених места и површине од 725 км²;

3) за јединице локалне самоуправе од 100 000 до 150 000 становника - 13,00 запослених на 1000 становника, уз просечно 65 насељених места и површине од 916 км²;

4) за град Крагујевац - 15 запослених на 1000 становника;

5) за град Ниш - (16,50) запослених на 1000 становника;

6) за град Нови Сад - 18 запослених на 1000 становника;

7) за град Београд - 18,5 запослених на 1000 становника;

Максималан број запослених утврђен у складу са овим законом представља број запослених који ће јединица локалне самоуправе остварити до завршетка рационализације уз остварене уштеде за плате запослених најмање у износу предвиђеном прописом о буџету, а у роковима за рационализацију утврђеним овим законом.

Обим рационализације запослених на неодређено време

Члан 9.

Укупан број запослених у радном односу на неодређено време у организационом облику не може бити већи од максималног броја утврђеног у складу са овим законом.

Изузетно од става 1. овог члана, укупан број запослених на неодређено време у јединицама локалне самоуправе, у периоду спровођења рационализације, утврдиће се актом Владе за сваку календарску годину, до достизања максималног броја запослених утврђеног овим законом.

Обим рационализације запослених на одређено време и на основу других уговора о радном ангажовању

Члан 10.

Укупан број запослених на одређено време због привремено повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, закључених преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основима не може бити већи од 10 запослених или ангажованих лица, односно од 10% броја запослених на неодређено време код организационог облика.

Ограничење из става 1. овог члана не односи се на:

- 1) радно ангажовање незапослених лица у циљу спровођења мера активне политике запошљавања у складу са прописима који уређују област запошљавања (јавни радови и додатно образовање и обуке), а које се реализује преко Националне службе за запошљавање;
- 2) радно ангажовање лица ради реализације пројеката који се финансирају средствима Европске уније или средствима донација, уколико се накнаде

за њихов рад, са припадајућим порезима и доприносима, финансирају из ових извора;

- 3) замену привремено одсутног радника;
- 4) послове сезонског карактера (противградна заштита, спровођење анкета у складу са законом и други послови чије је обављање вазано за одређену сезону у години у складу са законом, а који не могу да трају дуже од 6 месеци у календарској години);
- 5) радно ангажовање лица на пројектима у области културе, за време трајања пројекта;
- 6) лица ангажована на одређено време ради привременог упућивања на рад у иностранство у дипломатско-конзуларна представништва Републике Србије у иностранству, у складу са законом којим се уређују спољни послови;
- 7) радно ангажовање лица за спровођење стручног усавршавања запослених у органима државне управе у складу са законом;
- 8) лица ангажована на одређено време у складу са посебним законима (у области научноистраживачког рада, одбране и другим областима у којима наведена врста ангажовања не подлеже ограничењима утврђеним општим прописима о раду);
- 9) радно ангажовање консултаната у посланичким групама у Народној скупштини.

Изузетно од става 1. и 2. овог члана, укупан број запослених на одређено време због привремено повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, закључених преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основима, у 2015. години утврђује се у складу са прописима којима се уређује буџетски систем.

Рокови за рационализацију

Члан 11.

Организациони облик, коме је овим законом утврђена обавеза рационализације, дужан је да смањи број запослених – најмање до максималног броја запослених утврђеног у складу са овим законом, најкасније до 30. јуна сваке календарске године у периоду спровођења рационализације.

Изузетно од става 1. овог члана, организациони облик коме је утврђена обавеза рационализације у 2015. години, дужан је да смањи број запослених најкасније у року од 60 дана од дана доношења акта из чл. 3. и 5. овог закона, или одлуке из члана 4. овог закона, за 2015. годину.

Организациони облик у систему образовања коме је овим законом утврђена обавеза рационализације, дужан је да смањи број запослених – најмање до максималног броја запослених утврђеног у складу са овим законом, најкасније до 31. августа сваке године.

Повећање броја запослених за време спровођења рационализације

Члан 12.

Ако је број запослених у организационом облику мањи од утврђеног максималног броја запослених, број запослених се може повећавати највише до утврђеног максималног броја запослених.

Ако се, у поступку рационализације, изврши рационализација броја запослених на број мањи од утврђеног максималног броја запослених, организациони облик може повећавати тај број највише до утврђеног максималног броја запослених.

Сагласност за додатно запошљавање, која је дата за одређени број лица у складу са прописима којима се уређује буџетски систем, услед које се повећава максималан број запослених у организационом облику, који је утврђен у складу са овим законом, увећава обавезу рационализације за тај број лица.

Повећање броја запослених за време примене овог закона у складу са ст. 1. и 2. овог члана може се извршити без посебних захтева и сагласности.

Изузетно од става 4. овог члана, повећање броја запослених на неодређено време у 2015. години у складу са ст. 1. и 2. овог члана врши се у складу са прописима којима се уређује буџетски систем.

Заштита од незаконитог повећања броја запослених

Члан 13.

Актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у организационим облицима не може се утврдити већи број запослених од максималног броја запослених одређеног у складу са овим законом.

Организациони облици су дужни да у акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, примене одговарајуће мере из члана 7. овог закона.

Ништаве су одредбе општег или појединачног акта који су донети за време примене овог закона, а којима се, супротно одредбама овог закона, повећава број запослених у јавном сектору.

У буџету, програмима рада, односно финансијским плановима организационих облика, извршење у 2015. години може се спровести до масе средстава којом се обезбеђује спровођење рационализације у обиму утврђеном овим законом. Почевши од 2016. године, средства за плате, односно зараде биће планирана само за максималан број запослених утврђен у складу са овим законом, односно у маси средстава која обезбеђује спровођење рационализације у обиму утврђеном овим законом.

Мере заштите средстава буџета

Члан 14.

Ако се у роковима и у обиму утврђеним овим законом у организационим облицима не спроведе рационализација, вршиће се смањење утврђених средстава из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне

самоуправе – сразмерно неизвршеној обавези рационализације, све док та обавеза не буде извршена.

Изузетно од става 1. овог члана, ако се у роковима и у обиму утврђеним овим законом не спроведе рационализација у аутономној покрајини, односно јединици локалне самоуправе, вршиће се сразмерно смањење трансфера средстава из буџета Републике Србије. За свако прекорачење од 1 % изнад максималног броја запослених аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, умањује се износ трансфера из буџета Републике Србије за 1% опредељених месечних трансфера у текућој години.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе која има број запослених већи од максималног броја запослених, а која смањи број запослених до максималног броја запослених, почиње да остварује право на трансфер средстава из буџета Републике Србије у пуном износу, од наредног месеца у односу на месец у коме је достављен извештај о извршеном смањењу броја запослених на неодређено време.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе која има број запослених већи од максималног броја запослених, а која смањи број запослених након рокова утврђених чланом 11. овог закона за мањи број од коначног потребног смањења, почиње да остварује право на сразмеран износ трансфера средстава из буџета Републике Србије од момента доставе извештаја о извршеном смањењу броја запослених на неодређено време и то тако што се за сваки 1% смањења броја запослених на неодређено време месечни трансфер увећава за 1% у односу на износ из става 2. овог члана.

II. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О РАЦИОНАЛИЗАЦИЈИ У ОРГАНИМА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Умањење максималног броја запослених

Члан 15.

У јединици локалне самоуправе која, према последњем попису становништва, има до 10.000 становника, односно у јединици локалне самоуправе која спада у девастирана подручја, према пропису којим се утврђује јединствена листа развијености јединица локалне самоуправе, број запослених на неодређено време за који је потребно извршити смањење до максималног броја запослених умањује се за 25%.

Основ за увећање броја запослених

Члан 16.

Број запослених на неодређено време у јединици локалне самоуправе увећава се:

1) за сваки проценат изнад просека групе из члана 8. овог закона, број запослених се увећава за 0,01 запосленог на 1000 становника. По овом основу, број запослених се може увећати највише до 1 запосленог на 1000 становника;

2) за сваки проценат изнад просека групе из члана 8. овог закона, број запослених се увећава за 0,005 запослених на 1000 становника. По овом основу, број запослених се може увећати највише до 0,5 запослених на 1000 становника;

3) за 0,3 запослених на 1000 становника – за сваки језик националне мањине који је у службеној употреби у јединици локалне самоуправе;

4) ако у јединици локалне самоуправе живи више од 2% расељених и избеглих лица у односу на број становника према последњем попису становништва, број запослених на неодређено време у јединици локалне самоуправе утврђује се према укупном броју становника који подразумева број становника према последњем попису становништва и број расељених и избеглих лица према званичним подацима.

Спровођење рационализације кроз сарадњу и удруживање

Члан 17.

Јединице локалне самоуправе могу спровести рационализацију сагласно одредбама овог закона кроз остваривање сарадње и удруживање са другим јединицама локалне самоуправе, у складу са законом којим се уређује локална самоуправа, чиме ће се обезбедити заједничко и рационално обављање појединих послова.

III. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О РАЦИОНАЛИЗАЦИЈИ У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА

Спровођење рационализације у јавним службама

Члан 18.

У периоду спровођења рационализације у складу са одредбама овог закона, ради праћења спровођења акта о максималном броју запослених, организациони облици у јавним службама дужни су да акте о унутрашњој организацији и ситематизацији радних места, достављају на претходну сагласност министарствима у чијем деловоду се налазе послови за чије обављање су образоване јавне службе.

Висина отпремнине

Члан 19.

Запослени којима престане радни однос у поступку рационализације има право на отпремнину у висини 1/3 плате, односно зараде, за сваку годину рада у организационом облику у јавном сектору у складу са овим законом.

Под платом, односно зарадом из става 1. овог члана сматра се просечна плата, односно зарада запосленог исплаћена у последња три месеца која претходе месецу у коме је донето решење да запосленом престаје радни однос, односно да је постао нераспоређен.

Запослени не може да оствари право на отпремнину за исти период за који му је већ исплаћена отпремнина код истог или другог послодавца.

Лица из става 1. овог члана имају право на новчану накнаду за случај незапослености, у складу са прописима о запошљавању и осигурању за случај незапослености.

Обезбеђивање средстава за исплату отпремнине

Члан 20.

Средства за исплату отпремнине из члана 19. овог закона, обезбеђују се у буџету Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Организциони облици у систему државне управе и јавних служби, дужни су да надлежном министарству, уз захтев за обезбеђење средстава за исплату отпремнине из буџета Републике Србије, доставе акт о престанку радног односа којим се утврђује и износ отпремнине на коју запослени има право.

IV. ЈАВНОСТ, ДОСТАВЉАЊЕ ПОДАТАКА, ПРАЋЕЊЕ И НАДЗОР

Јавност података

Члан 21.

Подаци о броју запослених и ангажованих лица, јесу јавни.

Органи надлежни за доношење одлуке о максималном броју запослених дужни су да своје одлуке учине доступним јавности објављивањем на својој интернет презентацији.

Организциони облици у јавном сектору, дужни су да податке из става 1. овог члана објављују на својој интернет презентацији, квартално у току године.

Достављање података

Члан 22.

Органи надлежни за доношење одлуке о максималном броју запослених дужни су да своје одлуке доставе министарству надлежном за послове финасија и министарству надлежном за послове државне управе у року од 30 дана од дана доношења одлуке, ради праћења примене и спровођења овог закона.

Организциони облици за које одлуку о максималном броју запослених доноси Влада, дужни су да министарству надлежном за послове државне управе достављају, у складу са актом Владе, податке потребне за спровођења овог закона.

Независни државни органи, организације и тела из члана 4. тачка 2) овог закона дужни су да одбору Народне скупштине надлежном за административно-буџетска питања достављају податке потребне за доношење одлуке о максималном броју запослених и друге податке потребне за спровођење овог закона, на начин и у роковима утврђеним актом тог одбора.

Организциони облици дужни су да приликом достављања података из става 2. овог члана, предложи највиши број запослених који одговара маси средстава за зараде, односно плате одређене прописима о буџету.

Праћење спровођења закона

Члан 23.

Министарство надлежно за послове финансија дужно је да прати спровођење овог закона и предузима мере заштите средстава буџета Републике Србије, територијалне аутономије и локалне самоуправе и организација обавезног социјалног осигурања, утврђене овим законом.

Надзор

Члан 24.

Надзор над применом овог закона, у делу који се односи на финансијске ефекте јавних расхода по основу рада и плата, односно зарада у јавном сектору, врши министарство надлежно за послове финансија, а у делу који се односи на организацију организационих облика у систему државних органа и локалне самоуправе, врши министарство надлежно за послове државне управе – преко управне инспекције, односно министарство надлежно за послове рада – преко инспекције рада у делу који се односи на организацију организационих облика у систему јавних служби.

V. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 25.

Новчаном казном од 120.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај руководиоца организационог облика, ако супротно одредбама овог закона запосли, односно радно ангажује лице, односно ако изврши исплату зараде, односно плате у маси која је виша од оне до које се долази спровођењем рационализације у обиму утврђеним овим законом.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рокови за доношење прописа и општих аката

Члан 26.

Акти из чл. 3. и 5. овог закона за 2015. годину донеће се у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона, а за наредне календарске године – у року од 90 дана од дана доношења прописа о буџету.

Акти из члана 4. овог закона донеће се у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Друге акте за извршавање овог закона надлежни органи дужни су да донесу у року од 60 дана од дана доношења акта из става 1. овог члана.

Престанак важења ранијих закона и других прописа

Члан 27.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе Закон о одређивању максималног броја запослених у републичкој администрацији („Службени гласник РС”, број 104/09) и Закон о одређивању максималног броја запослених у локалној администрацији („Службени гласник РС”, број 104/09), а Одлука о максималном броју запослених у органима државне управе, јавним агенцијама и организацијама за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, број 69/14), престаје да важе даном ступања на снагу одговарајућих подзаконских аката утврђених овим законом.

Ступање на снагу и примена

Члан 28.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.